

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fl. pentru fie-care publicare.

Nemții radicali și „imperiu magiar”.

În sesiunea trecută erau numai șese, ear' în actuala sesiune parlamentară sunt douăzeci și unu de Nemți radicali în reichsrath-ul austriac.

Dacă ar fi să facem și noi socotela în politică, așa cum au obiceiul să o facă compatrioții nostri magiari, ar trebui să prevestim, că în viitoarea sesiune parlamentară vor primi înțrăre în reichsrath-ul austriac cel puțin șesezeci de deputați radicali germani, pentru-ca în următoarea sesiune numărul lor se se urce la o sută optzeci, și așa mai departe. Tot întreit.

Dar' știind cum popularitatea se schimbă în politică, de azi pe mâine, mai de grabă ne vine să prevestim, că numărul deputaților radicali germani va fi redus la proximele alegeri éráși la șase, sau pôte și la mai puțin.

Și totuși trebuie să ținem cont de ei, pentru-că fie cât de puțin, ómenii acestia au un program pe cât de scurt, pe atât de semnificativ și amenințator pentru integritatea monarhiei noastre.

Nemții radicali fac propagandă pe față pentru desfacerea lor din legăturile de stat ce le au în monarhia austro-ungară și pentru alipirea lor la Germania.

Și credem că nu greșim când afirmăm, că tocmai accentuarea pe față și în mod atât de categoric a dorinței Nemților radicali de a se vedé treuți sub stăpânirea Germaniei, a dat ansă presei franceze și presei din Rusia să se ocupe cu stările de lucruri din Austro-Ungaria și să prorocască apropiata desmembrare a acesteia.

Tot așa, nepatriotica lor purtare a dat nutrișă și grandomaniei compatrioților nostri magiari, cari de o vreme încóce fantaséză în continuu despre un *imperiu magiar*, ca singurul scut posibil pe séma casei domnitóre, și despre mutarea punctului de gravitațiune politică dela Viena la Budapesta, pentru a puté întra Monarhia cu deséversire în tóte tradițiunile casei lui *Árpád*, dat fiind-că monarhia austro-ungară nu va mai puté exista lungă vreme în formațiunea ei actuală.

Va fi sau nu va fi așa — e o chestie care aparține viitoriului. Căci adeverat e, că nimic vecinic nu e în lumea această, decât vecinicia însași. Tóte cele vremelnice vin și trec, se ivesc și se risipesc, se nasc și mor. Și vremelnice sunt și statele, cele mai puternice imperii, cari apar și dispar și ele. Precum vremelnică e și iubirea și alipirea popórelor către stat și către dinastie. Se risipesc și dispar și ea, când are motiv să dispară.

Astfel și monarhia noastră pôte să se risipescă, dacă așa îi va fi scris în cartea sorții; dar' nu se va descompune pentru-că Nemții radicali și Magiarii ar voí să o vadă desmembrată, nu pentru-că presa din Franța și Rusia îi cobește apropiata disparițiune de pe charta Europei: ci se va descompune atunci, când tóte popórele cari o compun vor veni la convingerea, că actuala ei formațiune nu mai corespunde intereselor lor, scopurilor lor, și condițiilor lor de viață.

Viéta de stat nu are alt scop, de cât mulțămirea cetățenilor cari forméză statul, mulțămire care în mod necesar trebuie să isvoréscă din aplicarea cu severitate a principiului dreptății față de toți, și în mod egal pentru toți.

Evident deci, că cetățenii, în momentul în care vin la convingerea, că pentru ei nu există dreptate în cadrele statului din care fac parte, — se vor vedé împinși în mod necesar spre alte formațiuni de stat, în cari vor crede că pot să-și găsească realizarea scopurilor și aspirațiilor lor.

Se află óre în o astfel de situație Nemții din Austria și Magiarii nostri, cari *doresc* descompunerea monarhiei și trecerea ei prin o nouă formațiune de stat?

Nu! Tocmai aceste două popóre au fost până acum cele mai mult desmerdate în monarhie, pentru-ca în modul acesta se-și manifesteze „mulțămirea” pentru bunătățile primite.

Dar' fac o socotélă greșită. Pentru-că monarhia noastră nu e compusă numai din Nemți radicali și din Magiari, ci încă din multe alte popóre, cari precum în trecut, așa și în viitor vor forma zid puternic în jurul tronului și vor apăra integritatea monarhiei cu tóta iubirea și alipirea lor tradițională, convinse fiind, că pentru ele numai în formațiunea actuală a monarhiei există mântuire și garanție pentru un viitor sigur. Și numai unei miopii politice trebuie să atribuim faptul, că Magiarii nu înțeleg lucrul acesta, ci viséză schimbări, cari tocmai pentru ei ar constitui primejdia cea mai mare.

Sibiu, 29 Martie n.

Alegerile. Judecând după materialul pe care are să-l rezolve încă actualul parlament magiar, ziarele din capitală fac combinația, că alegerile pentru proxima sesiune parlamentară nu se vor puté face decât numai la tómnă. Fórte bine. Până atunci pôte că ne vom decide și noi să — stăm și mai departe în nelucrare.

Retragerea lui Wlassics. „*Egypt-értés*” scrie, că prin cercurile politice din capitală se vorbește mult despre apropiata retragere din actualul cabinet a ministrului de culte și instrucțiune publică *Wlassics*, devenită necesară prin atitudinea manifestată în chestia crucii dela universitatea din Budapesta, atitudine, care nu află de loc aplaudare în cercurile înalte și preainalte dela Viena.

Frații pentru frați. Știre sensațională se telegraféză dela Viena. Deputați poloni din reichsrath-ul austriac au provocat pe contele *Goluchowski*, ministrul comun de esterne, să intervină la Berlin în favorul co-naționalilor lor din *Pozen*, — persecutați din partea guvernului german, — căci în cas contrar ei vor începe o agitațiune energetică în contra triplei alianțe, din care face parte un stat, care persecută pe Poloni.

În chestia cuotei s'au început tratativele între cele două comisiuni. În scopul acesta membrii comisiei maghiare au mers la Viena, împreună cu ministrului *Szell* și *Lukács*. Se crede că pretractările, începute Joi, vor fi terminate până Sâmbăta. Tratativele s'au început pe basa cheii stabilite în anul trecut pentru cuotă.

Delegațiunile. Reichsrath-ul austriac a ales în sedința de Mercuri deputații cari vor face parte din delegațiune. Alegerea, care s'a făcut târziu nóptea, a decurs neted, după ce ministrul president a asigurat tóte partidele, că parlamentul austriac se va întruni de nou și după Paști, și anume în 18 Aprilie. Declarațiunea această a fost necesară, fiind-că se lășe svonul, că guvernul vrea să facă alegerea delegațiunii și apoi să trimită parlamentul la primblare.

Examenene școlare publice.

(Fine.)

La noi conducerea examenelor cade în competența protopopului concernent. Și cumcă e corectă această procedură, este mai pe sus de ori-ce îndoială. Pentru-că protopopul are încrederea în sus și deplină autoritate în jos. Ér poporul nostru ține mult la această, încât un examen de încheerea anului, fără conducerea protopopului, nici când nu e pe plinul lui plac. A nesocoti acest sentiment al poporului nostru nu ar fi în favorul progresului școlii. Trebuie să ținem deci sus și tare pe lângă usul străbun — cuprins și în regulamentul școlar — că protopopul este chemat a conduce examenene publice dela școlile noastre și numai în casuri de împedcare substitutul seu.

Pe lângă acesta se cere încă să se țină examenene publice, după putință, în zile de Dumineci sau sârbători, pentru-ca să pótă asista părinții elevilor și binevoitorii școlii, la noi economi în număr covârșitoriu, astfel să se pótă și ei bucura de prestațiunile copilașilor lor, deșteptând în acest mod un interes tot mai viu față de școlă.

Conclusia e: protopopul conduce examenene publice dela finea anului școlar, după putință, în zile de Dumineci și sârbători. Într-acolo merge și părerea conferenței amintite.

În fața acesteia însă avem să ne facem séma, nu cumva cerem vre-o *imposibilitate fizică* din partea p. t. prôtopopi, în calitate de inspectori tractuali.

Protopopiatele noastre, în genere zis, numără dela *minimul* 20 până la *maximul* de 60 comune. Va să zică și protopopul tot atâtea examene ar avé să conducă la finea anului școlar și încă, după putință, în zile de Dumineci și sârbători, căci în cas contrar poporul nostru, ocupat cu economia de câmp, nu pôte asista la examene și prin această se zădărnicește unul din cele mai puternice motive practice pentru ținerea examenelor publice.

Dar' unde-i stau protopopului la dispoziție atâtea sârbători în decursul celor 3—4 septemâni, în cari au să se țină examenene publice dela încheerea anului școlar?

Poporul nostru, preste tot, are fórte multe sârbători, atâtea însă totuși nu are.

Evident deci, că ne aflăm în fața unei *imposibilități fizice*, dacă ne legăm cu stăruință de zile de sârbători pentru examenene publice, în vederea școlii, altcum deplin justificat, ca să pótă asista și poporul. Ér dela această condiție, ca și dela cea mai sus amintită, nu putem abziice cu nici un preț, dacă e vorbă să fie examenene la înălțime și cu efectul dorit.

Se impune deci un *modus vivendi*, prin care să înlesnim protopopului ținerea și conducerea examenelor în mod demn, în spiritul pretențiilor pedagogiei moderne. Să facem apoi posibilă și asistarea poporului, respective a părinților și binevoitorilor școlii, ca să satisfacă examenene publice și acestei indispensabile cerințe practice.

Acest *modus vivendi* sper eu a se găsi, dacă la ținerea examenelor publice se va procede precum urmază:

Examenul dela finea anului școlar, să conste din două părți:

1. Una curat *didactică* pentru temeinică examinare din deosebitele studii, din cât se pôte mai multe, sub conducerea protopopului în calitate de inspector tractual de școlé.

Terminul acestui examen îl fixéză protopopul pentru ori-ce zi de lucru din sêptemână, înainte sau după amézi, și asistă la acest examen numai factorii, cari au inspectia școlii anume: oficiul parochial, scaunul școlar și, de sine înțeles, colegii învățători.

Asistând numai acesti factori ai școlii examenul va decurge în *deplină liniște*, condiție indispensabilă pentru un examen la înălțime, nu pre-cum am văzut că se țină până acum examenene cu aglomerație de popor, când unul întră, când altul iese, ceea ce numai examen corespunzător nu se mai pôte numi. Ținându-se examenul în *liniștea cuvenită*, fără aglomerație de popor, factorii competenți ai școlii își vor puté face judecată în adeverată cunoscință de cauză, din care învățătorul numai profita pôte. Afară de aceea învățătorul nu va mai fi expus penibilei poziții, de a fi judecat pentru examenul prestat cu elevii, de toți ómenii din sat, chemați și nechemăți. Ear' în punctul acesta s'au ivit și casuri drastice, în dauna școlii, a căror sanare nu se mai pôte amâna.

Activitatea didactică a învățătorului trebuie scutită de nepriceperea, de prejudiciile sau preocuparea ómenilor din popor.

2. A doua parte a examenului să fie o *festivitate școlară* de încheerea anului, sub conducerea parochului-director al școlii.

Acest examen festiv să se țină în sârbătórea sau Dumineca, ce urméză imediat după examenul didactic, și să fie public anume pentru popor, respective pentru părinții elevilor și binevoitorii școlii, pentru cari și altcum această parte a examenului e mai accesibilă și mai mulțămitoare, ear' nu examenul din studiile teoretice.

Programa acestui examen va consta din cântări acomodate bisericesci-religioșe și școlare, din declamări corespunzătoare și o dare de séma de încheerea anului școlar cu eventuale date statistice din partea directorului și o rugăciune frumoasă, înălțătoare, din partea parochului. Din care motiv, unde permit împrejurările, această festivitate școlară se pôte ține și în biserică.

Programa festivității, pe timpul examenului didactic are să fie deja compusă și prezentată protopopului pentru *reviziune și aprobare*. Dacă protopopul va puté conduce și această parte festivă a examenului, cu atât mai bine, la cas contrar direcțiunea școlii va îngriji de executarea programei încuviințate din partea protopopului.

În cele 2, 3 sau 4 zile, ce vor cădé între examenul didactic și cel festiv de încheerea anului școlar, învățătorul liber acum de sarcina cea mai grea, își va pregăti bine elevii în cântările și declamările menite pentru încheerea solemnă. Va face eventual vre-o excursie veselă cu elevii, ca să adune flori și frunze pentru decorațiunea salei festive, sau bisericii, etc.

Un fel de festivitate de încheerea anului școlar se țină și până acum, în *legătură nemijlocită* cu examenene și fără nici un sistem, mai mult în mod întâmplător. Anume după-ce se examina neîntrerupt 3—4 óre, adică după-ce elevii erau cu deséversire osteniți, într'o atmosferă înădușită, se puneau să mai și cânte, să declame, să mai sculte și eventuale vorbiri adresate lor și părinților.

Resultatul acestei festivități, după o trudă de 3—4 ore în o aglomerație sgomotosă și atmosferă înădușită, ni-l putem ușor închipui. Era mai mult o sarcină, de care cu mic cu mare, de abia apucau să scape. Pe această cale însă nu se edifică inimile, nu se desvoltă interes față de școală.

Trebuie un sistem ore-care și pentru festivitatea de încheierea examenelor și a anului școlar, menită anume pentru popor, ca să aibă și el o mulțămire și trageră de inimă, în urma jertfelor, ce aduce pentru școală. Nu se poate încredința întâmplării un moment atât de însemnat în viața școlară practicându-se mai departe usul din trecut, dacă va rămâne sau nu va rămâne timp și dispoziție, respective putere pentru atare lucru, după tortura unui examen sgomotos de 3—4 ore.

Pe lângă procedura însă, ce am descris mai sus, în considerarea împrejurărilor date, vom ajunge cu timpul, ca și această parte festivă a examenelor școlare să-și aibă adevăratul sau rost și efect practic. Deoarece în modul arătat se va da fie-căruia ce este al său, examenul didactic va decurge liniștit și demn, învățătorul nu va mai fi expus judecății celor nechemați, în dauna școlii, ear' poporului se va da festivitatea dorită, dela care el întotdeauna se va duce cu sufletul înălțat.

Ce poate urma apoi din asemenea mulțămire sufletescă, nu mai trebuie explicat. Fără îndoială numai binele și prosperarea școlii.

Am scris acestea, în linia primă pentru binevoitoare atenție p. t. protopopi, cărora este încredințată organizarea și conducerea examenelor publice dela școlile noastre populare. Dacă voui fi contribuit câtuși de puțin spre o bună orientare, mulțămirea ne va fi generală.

Sibiu, 24 Martie 1901.

Dr. V. Bologa,
director școlar

Istoricul Episcopilor noue

de George Ardelean.

(Urmare.)

X. Episcopii noue la Congresele din 1886 și 1888.

În ședința a X-ținută la 18/30 Iunie 1886 se subșterne raportul consistoriului metropolitan în următorul mod:

„Nr. 127. Presidiul prezintă:

a) raportul consistoriului metropolitan în scopul de a primi dela archidieceșă legatul fericitului arhiepiscop și metropolit Andreiu baron de Șaguna pentru două episcopii noue. Concluz: Se transpune comisiunii finanțare. Acestă comisiune raportază în ședința a XIII dela 21 Iunie (3 Iuliu) 1886 la

„Nr. 165. Comisiunea finanțară relaționează prin referințele seu Eugen Brote asupra raportului consistoriului metropolitan, ca senat epitropesc, prin care raport se arată, că legatul fericitului arhiepiscop și metropolit Andreiu baron de Șaguna pentru două episcopii noue, care se află încă în administrarea consistoriului archidieceșan, reprezintă la finea anului 1885 suma de 119.747 fl. 82 $\frac{1}{2}$ cr., și că nu mai există nici o pedecă pentru trecerea acestui legat în administrațiunea consistoriului metropolitan.

La propunerea dep. Parteniu Cosma: Concluz: „Raportul se ia la cunoștință ear' consistoriul metropolitan se însărcinează a primi legatul în administrare proprie și a elabora un proiect de act fundațional, care va fi a se subșterne spre aprobare proximalului congres.”

Congresul din anul 1888 sub Nr. 61 urgheză subșternerea unui raport special pentru înființarea episcopilor noue.

XI. Episcopii noue la Congresul din anul 1891.

Consistoriul metropolitan în raportul seu general din 28 Septembrie 1891 Nr. 283, publicat în protocolul congresual sub lit. C. din acel an, zice că „În obiectul înființării a două episcopii noue (concl. Nr. 61) va urma raport separat.”

Acest raport prezentat în a doua ședință la 2/14 Octombrie 1891 Congresului

sub Nr. 17 punct a) se transpune comisiunii organizătoare.

Ear' raportul consistoriului metropolitan ca senat epitropesc se prezintă tot în aceea ședință sub Nr. 20 punct g.: „în cestiunea literelor fundaționale la fondul celor două eparchii înființându-se, care se transpune comisiunii finanțare, din care raport reese, că fondul pentru 2 eparchii s'a urcat la 165.483 fl. 30 cr. cu finea anului 1890.

Aceasta comisiune vine în ședința a X dela 11/23 Octombrie 1891 și propune sub „Nr. 159. Comisiunea finanțară referitor la raportul consistoriului metropolitan ca senat epitropesc, în obiectul literelor fundaționale pentru fondul celor două eparchii înființându-se, prin referentul seu Dr. Ioan Mihi propune ear' congresul decide:

Concluz: De ore-ce fondul celor două eparchii înființându-se nu formeză o avere a metropoliei ca atari, și nu are nici menirea a rămâne pentru totdeauna în administrarea organelor metropolitane, congresul cu abateră dela concludul de sub Nr. 165/1886, declară, că fondul de sub întrebare este a se administra și mai departe conform normelor regulamentului pentru administrarea fondurilor și fundațiilor metropoliei.”

Tot în ziua acesta în ședința a XI. de după amăzi comisiunea organizătoare își dă raportul seu, care sună sub

„Nr. 191. Urmază la ordinea zilei raportul comisiunii organizătoare, care prin raportorul seu Nicolau Zigre referenză și face propunere în obiectul înființării a două eparchii noue pe teritoriul provinciei noastre metropolitane.

Deputatul Paul Rotariu face următorul adaus la propunerea comisiunii:

„Deodată se însărcinează consistoriul metropolitan a lua măsurile necesare pentru înactivarea consistoriului din Timișoara amăsura concludului congresual Nr. 102/1868.”

Punându-se la vot se primesce propunerea comisiunii fără adausul propus de deputatul P. Rotariu și se enunță ca conclud:

Consistoriul metropolitan se însărcinează a continua procurarea datelor și a încerca aplanarea divergențelor ivite între eparchii în meritul acestui obiect, având pe baza rezultatelor obținute în privința staverii principiilor generale a face la congres propunere concretă și motivată.”

Va să zică, congresul face earăși un șiber birocratic, acuma nu mai zice: până la proximalul congres să se facă propunere, cum a zis până aci, ci lasă în draga voia a omenilor din consistoriul metropolitan, să elaboreze când le va veni la socotela propunerile cerute de congres. Acum s'au ivit și certe între eparchii, căci nici una dintre cele existente nu se deslipesce bucuroș de 2 sau 4 protopopiate pentru formarea nouelor episcopii din congres în congres.

De ce nu se deslipesc eparchiile prezente de protopopiatele lor submanuate bucuroș în favorul celor noue înființându-se? Acestă ni-ar pute-o descoperi dl profesor V. Goldiș, dacă ar voi!

XII. Episcopii noue la Congresul din anul 1895.

Metropolitul Miron Romanul, care cu 15 ani mai înainte adevă la anul 1880 cu atata însuflețire și zel a scris și s'a trudit pentru înființarea nouelor episcopii, acum este descurajiat, căci în raportul general al consistoriului metropolitan plenar sub Nr. 90 M. din Sibiu 6 Maiu 1895, zice:

„Înființarea a două eparchii noue formeză încă dela anul 1868 încoci o cestiune atât de gravă și complicată, încât între împregiurările de astăzi nu ne putem aștepta la soluțiunea ei în mod priincios intereselor bisericeii. Vom presenta afacerea în stadiul ei de astăzi conform concludului Nr. 191/1891.

Acest raport se prezintă congresului în ședința a II. la 8/20 Maiu 1895 sub Nr. 15 punct a) și se predă comisiunii organizătoare, care vine în ședința a IX dela 14/26 Maiu 1895 și raportază sub

Nr. 95. Urmază la ordinea zilei raportul comisiunii organizătoare care prin raportorul seu Nic. Zigre referenză și face

propunere în obiectul înființării eparchiilor noue pe teritoriul provinciei noastre metropolitane.

Deput. Nicolau Ivan face următoarea contrapropunere: Înființarea de episcopii noue între împregiurările actuale din motivele relevate în raportul consistorial metropolitan nefiind posibilă — se ține în suspens până la timpuri mai oportune.

După o desbatere mai îndelungată punându-se la vot ambele propuneri se primesce propunerea comisiunii, și se enunță următorul conclud: Consistoriul metropolitan se însărcinează, cu considerare atât la împărțirea teritorială și numărul populațiunii, cât și cu privire la cuota din fondurile eparchiale actuale, la carea ar pute fi îndreptățite înființându-se eparchii, a elabora câte un proiect detaiat de arondare

a) pentru înființarea a două eparchii noue contemplate în concludul congresual de sub Nr. 243 din a. 1878

b) pentru înființarea a trei eparchii noue, din cari una să fie propusă pe teritoriul archidieceșei.

Ambele proiecte să le comunice sinodului eparchiale actuale pentru a se pronunța asupra acelora, ear' după aceea împreună cu enunțatiunile sinodelor eparchiale să le prezente la timpul seu congresului național bisericesc spre a rezolvire în merit.”

Eparchioții din înființându-se episcopate vedeau în acest conclud earăși numai o tactică de amânare, de atâtea-ori repetată din partea congreselor și sinodelor noastre întru deslegarea finală a cestiunii episcopilor noue.

Obvenind în concludul de sus vorba și de fonduri am să observ, că fondul celor două episcopii s'a întemeiat de marele archiereu baron de Șaguna cu 50.000 fl. v. a. prin testamentul seu.

Mai departe se vede din raportul consist. metrop. ca senat epitropesc sub Nr. 93 de dto Sibiu 6 Mai 1895, că fondul celor două eparchii are în inventar la finea anului 1894 suma de 199.845 fl. 78 cr. v. a., s'a urcat deci fondul acesta dela 1890 până la finea a. 1894 în 4 ani cu 34.362 fl. 88. v. a.

E de notat, că pentru a fi prezentate congresului acestuia, dela Oradea-mare au fost trimise consistoriului metropolitan următoarele acte:

Nr. 459/1894.

Preavenerabile Consistoriu! Reprezențațiunea sinodului protopresbiteral al Orașii mari în cauza reînființării episcopiei vechi gr.-or. române în Oradea-mare, sub / avem onore a o subșterne Preavenerabilului Consistoriu pentru de a o lua în considerațiune la propunerea ce va fi a se face către măritul congres în privința înființării celor două episcopii adoptate în principiu.

În meritul causei ne permitem a constata, că atât dreptul istoric cât și interesele culturale și vitale ale bisericeii noastre gr.-or. române din districtul acestui Consistoriu reclamă reînființarea episcopiei vechi gr.-or., române în Oradea-mare, ear' ce privește posibilitatea, acesta este mai posibilă dintre toate, de-orece există Consistoriu cu autonomia deplină în afacerile administrative. Oradea-mare 16/28 August 1894. Iosif Goldiș m. p. vicariu episcopesc.

Reprezențațiunea sinodului protopresbiteral din Oradea-mare, despre care e vorba, are următorul cuprins:

Nr. 204/1894. Venerabil Consistoriu! Sinodul protopopesc al tractului Orașii mari, având în vedere, că atunci când intenționează conservarea și desvoltarea bisericeii noastre, totdeodată are o datorință săntă și morală a fi cu reverință creștinătății și față de instituțiunile noastre bisericești din tractul nostru istoric, cari au contribuit la întărirea existenței și vivacității noastre naționale.

Biserica noastră ortodoxă, pătrunsă de cuvintele apostolice: „Pentru aceea te-am lăsat pe tine în Creta, ca cele ce lipsesc să le îndreptezi”, în cari cuvinte este exprimat scopul înființării scaunelor episcopicești, — a înființat pe la secolul al XIII și pentru ținuturile din Bihor o episcopie cu ședința în Oradea-mare.

Acest scaun episcopesc, precum se vede din documentele noastre istorice, s'a înființat spre apărarea și întărirea credin-

cișilor nostri din părțile Bihorului față de papistașism. Dar' durere, că acest scaun episcopesc mai târziu, tocmai în interesul papistașismului s'a sistat în 1695, când episcopul Efrem Veniamin a repositat în domnul.

(Va urma.)

† Vasile Maniu.

Înmormântarea regretatului Vasile Maniu s'a făcut Luni, la orele 2, în București, cu solemnitate cuvenită.

„Academia Română” al cărei membru era decedatul, a arborat imediat după primirea tristei știri drapelul negru pe edificiul seu și a depus și o coronă pe sicriul defunctului, ear' Luni, ziua înmormântării, a ridicat ședința în semn de doliu.

La înmormântare a luat parte o lume mare de omeni. Dintre fostii colegi ai regretatului au asistat la ceremonia funebră dñii D. A. Sturza, I. C. Negruți, Nicolae Ionescu, Gr. G. Tocilescu, Dr. At. M. Marienescu, N. Quintescu, Dr. I. Felix, Dr. V. Babeș, Iosif Vulcan și alții.

Cuvântul de adio, în numele „Academiei Române” l-a rostit academicianul Iosif Vulcan, adresând publicului următoarea cuvântare:

„Jalnici ascultători! În fața acestui cosciug, care conține osămintele lui Vasile Maniu, noi membrii Academiei Române stăm cu inima cernită, căci decedatul ne era unul din cei mai devotați colegi de muncă în afirmarea culturii naționale.

Caracteristica sa principală a fost iubirea neamului românesc. Acestă i-a inspirat toate gândirile, acesta i-a călăuzit munca vieții întregi. N'a avut momente mai fericite decât acelea, când a putut să lucreze pentru națiunea sa.

Plin de încredere în vitalitatea elementului românesc, entuziasmul i-a strălucit drept stéu conducătoare. A fost și dñsul unul din bătărilor nostri, cari n'au cunoscut descurajarea, al căror suflet nu s'a infiltrat de miasmele pesimismului modern; — ci cu cât pedecile erau mai mari, cu atata ei deveneau mai oțeliți.

Născut la Lugoj în Banat, la 1824, el pare o ramură ruptă din o crengă a pomului național, pe care vîntul a transplantat-o în pământul rodnic al României, unde a prins rădăcini, a crescut și a produs fructe — căci ramura adusă aici a fost sănătoasă, a avut putere de viață.

Vasile Maniu a venit aici bine pregătit, având atributele trăinicieii intelectuale. Facându-și studiile liceale, a terminat cursul juridic la universitatea din Budapesta, în 1846, având numai 22 de ani.

Încă de atunci datează primele sale încercări literare. Mai târziu a trecut pe terenul istoric și la 1857 a publicat în Timișoara o lucrare intitulată: „Disertațiune istorică critică și literară despre originea Românilor”, care a atras luarea aminte a publicului dornic de asemenea scrieri și a făcut autorului un nume bine apreciat.

Cu acest brevet de capacitate științifică a venit el în România, chemat de mai multe persoane fruntașe.

Aici și-a continuat activitatea literară, scriind la 1867: „Unitatea latină și cauza română în procesul naționalităților din punctul de vedere istoric, juridic și politic” — apoi la 1869: „Misiunea occidentului latin în orientul român” — la 1870—71: „Studii asupra scrierii profesorului Yung, Romanii și Românii” — precum și câteva drame istorice.

În viața obștească a luat parte ocupând mai multe funcțiuni distinse. În 1859 a fost avocat public la Curtea criminală; în 1860 avocat public la Inalta curte din București; la 1862—1865 avocat al statului; la 1866 avocat al Eforiei spitalelor; la 1868—1869 prim-președinte al Curții apelative din Iași. În mai multe rânduri deputat în Cameră; până la sfârșitul vieții sale a făcut, a practicat advocatura.

Academia Română, în considerarea meritelor sale, l'a ales membru în secțiunea istorică la 1866. Și de atunci martore ne sunt Analele noastre de activitatea lui.

Departă de vatra sa natală, nici odată nu și-a uitat obârșia și frații de un sânge rămași acolo; iubirea lor a fost cultul său. Acestă dragoste îmi impune datoria mie,

modest muncitor al cultivei românești de dincolo, se aduc memoriei sale prinosul de stimă și ultimul adio al fraților săi de peste munți.

Venerabilă matronă, care i-ai fost o viață întrăgă consorțiu îngrijitor și acum ești veduța-i nemângăiată; voi ambii fii ai săi, isbiți de jale, cari i-ați fost bucuria și mândria; scumpe nurori și dragi nepoți pe cari atât de mult v-a iubit împreună cu ai voștri; noi colegii săi de muncă, toți prietenii și cunoscuții, cari împresurăm cosciugul acesta — se ne alinăm durerea, căci bărbatul care dispăre din mijlocul nostru n'a trăit în zadar, și-a făcut datoria.

Vasile Maniu, osemintele tale pornesc acum pe calea vecinicii — iar' amintirea ta se rămână între noi neuitată!

Remășițele pământesci ale decedatului au fost depuse spre odihnă vecinică în cimitierul *Belu* din București.

Eternă să fie memoria acestui muncitor și luminat bărbat al neamului nostru.

Revistă esternă

Staturii în Rusia. Cum raportază o telegramă din Paris dată via Londra prin mijlocirea agenției Exchange, sub palatul Tarscoje-Selo s'au descoperit cavaturi umplute cu dinamit. Afirmative s'ar fi dat de urmele unei conspirații estense, în care sunt implicați chiar și mari dignitari de curte.

În legătură cu acestea o altă telegramă din Petersburg dte. 26 Martie raportază, că guvernul a decretat pentru Petersburg stare de asediu. Se știe, că studenții arestați sunt bătuți cu cnuta în fie-care zi. Asemenea și studențele.

Conflicte în ostul Asiei. Abia s'a aplanat conflictul anglo-rusesc de la *Tiencin*, și rapoartele din ostul Asiei semnalază un nou conflict între Rusia și Japonia. În *Seul* (capitala Coreei) Rusia și are reprezentant pe Pavlov, unul dintr-acei mai agili diplomați rușesci, care a zădărnicit planul japonez de a conține un împrumut în scopul clădirii căii ferate *Seul-Fusan*, menită a servi interesele japoneze.

Tot intrigilor lui Pavlov e a se ascrie și faptul, că regele Coreei a dimis pe englezul *Brown* din postul de director al vamurilor țării, ear' *Brown* era omul de încredere al guvernului japonez. Din aceste întâmplări se cercă a se da explicație agitației colosale de care e cuprins întreg poporul japonez, dar' sigur vor fi la mijloc și alte motive, până acum necunoscute lumii mari. Ca eflux al acestei agitații ministrul de război al Japoniei a chemat de urgență la Tokio pe toți comandanții forțurilor litorale, pentru a se consulta asupra situației. Ziarele japoneze publică articoli amenințatori la adresa Rusiei, ear' la bursa japoneză, din cauza temerii de război, prețul efectelor a scăzut foarte mult.

Drept că guvernul e pentru pace, dar' partidul războiului e așa de puternic, în cât probabil că va constrânge la acțiune mai energică pe marquisul *Ito*, ministru-president și învingătorul de la Port-Arthur în războiul chinez.

Din Africa. Un oficer bur cu numele *Jansen* a ținut într-o foarte cercetată adunare de popor în *Köln* conferință asupra cesiunii sud-africane, în firul căreia a zis că *Burii* nu vor mai intra în tratative de pace cât timp Englezii nu le vor garanta întâiu independența necondiționată a statelor Transvaal și Oranje. Partea nordică a Transvaalului încă și acum e tot în stăpânirea Burilor. Telegramele din Capstadt sunt toate mincinoase.

Deodată cu acestea se raportază din Londra, că în cercurile guverniale se susține hotărât, că guvernul va începe cât de curând de nou tratative de pace cu *Burii*. Cu această ocaziune va face Burilor concesii noi.

Intr'acestea războiul decurge. *Kitchener* în 26 Martie a raportat din Pretoria despre o învingere asupra lui *Delarey*, în care 140 *Burii* au fost luați prizoneri și foarte mulți au căzut în luptă ori au fost răniți.

O altă telegramă dte. 27 Martie raportază, că *Kitchener* a declarat că războiul nici după ani de zile nu va putea fi terminat, dacă guvernul nu-i va trimite încă cel puțin trei-ceci mii de soldați.

Adunarea generală a „Albinei“.

Intr'o notiță scurtă luată în numărul anterior făcuserăm amintire despre alegerea de membri noi în consiliul de direcțiune, efectuată în adunarea generală a institutului de credit și economii „Albina“, ținută în 23 Martie st. n. Având acum la dispoziție datele necesare despre decurgerea acelei adunări, dăm din ele următoarele:

La adunare au luat parte 52 acționari, reprezentând 2020 acții, cu 385 voturi. (La cassa institutului fuseseră depuse, pentru această adunare 2539 acții.) După ce presi-dentul *Iosif St. Șuluțiu*, în sensul §-lui 26 din statute numește notariul adunării pe *Dr. N. Vecerdea*, ear' scrutinători și verificători ai procesului verbal, în sensul §-lui 25, pe acționarii *Iuliu Bardossy* și *Dr. Elie Cristea*, adunarea ia spre știință raportul direcțiunii și cel al comitetului de supraveghiere, cetite de notariul *Dr. Nicolau Vecerdea*, precum și bilanțul pro 1900, distribuit acționarilor în tipariu; aprôbă bilanțul și dă direcțiunii și comitetului de supraveghiere absolutoriu.

Referitoriul la distribuirea profitului adunarea a hotărât: a se da acționarilor dividendă 5% (60.000 corone), membrilor direcțiunii și comitetului de supraveghiere tantiemă în sumă de 34.679 corone, funcționarilor fără drept la tantiemă și servitorilor remunerațiune 1840 corone, fondului de pensiuine al funcționarilor 15.142 cor., fondului de rezervă 20.000 corone, supradividendă acționarilor 108.000 corone, ear' pentru scopuri de binefacere 13.000 corone, distribuite astfel: masa studenților 6000, școala Asociației 2000, școala reuniunii femeilor române din Sibiu 600, internatul reun. fem. române din Brașov 400, Asociației pentru sodali 400, „România Jună“ (Viena) 200, „Petru Maior“ (Bpesta) 200, alumneul din Timișoara 200, fundațiunea *Zsiga* (Beins) 200, internatul gr.-or. (Beins) 200, fondul studenților morboși (Brașov) 200, fondul studenților miseri (Blaj) 200, masa studenților (Brad) 200, reun. de muzică (Sibiu) 200, reun. de muzică (Brașov) 200, reun. de agricultură (Sibiu) 200, reun. pentru înfrumșetarea orașului Sibiu 200, reun. pentru înfrumșetarea orașului Brașov 100, reun. igienică (Sibiu) 100, gremiul comercial 100, ear' la dispozițiunea direcțiunii 900 corone.

S'a fixat pentru anul curent marca de prezență cu 10 corone, apoi procedându-se la alegerea unor membri în consiliul de administrațiune în locul membrilor *Alexandru Lebu* și *Petru Nemeș*, eșiți în ordinea vechimei, au fost realeși (cu mandat pe 6 ani) aceiași (*Lebu* cu 364 voturi, *Nemeș* cu 347), ear' în direcțiune a fost ales (cu mandat pe 2 ani) *Dr. Ilie Trăilă* (cu 355 voturi).

După cum suntem informați, alegerea dlui *Trăilă* s'a făcut la cererea acționarilor bănățeni, ca să fie reprezentați și ei în direcțiunea institutului.

NOUTĂȚI

Dela „Academia Română“. Astăzi Vineri „Academia Română“ ține ședință publică la ora 1 d. a. Va vorbi dl *Dr. Felice* despre: „Istoria alcoolului și alcoolismului în România“, ear' dl *I. Cav de Pușcariu* despre: „Ioan Circa de Gambutz, ca Episcop al Marmației *Dositeiu Circa*, 1660—1730.

Doctor rerum technicarum. Prin rescript preafinalt M. Sa și-a dat învoierea, ca senatul politehnicului din Budapesta să pôtă conferi tehniciilor titlul de doctor: „doctor rerum technicarum“. Aspiranții la acest titlu trebuie să facă rigoroase speciale, la facerea cărora vor fi admiși însă numai după obținerea diplomei de ingineriu. Noul titlu va fi însă numai titlu de distincțiune, fără a putea suplini diploma de ingineriu.

Adunarea „Ardeleni“. Duminecă (31 Martie st. n.) își va ține în Orăștie adunarea generală institutului de credit și economii „Ardelena“.

Dela școala de cadeți din Sibiu primim spre publicare următoarele:

„Cu începutul anului școlar 1901/1902 se vor suscepe în cursul I. al școlii de cadeți c. și r. de infanterie din Sibiu circa 40 aspiranți. Condițiunile generale pentru suscepere sunt următoarele:

1. Aspirantul să fie cive austriac, eventual ungar.

2. Să aibă aptitudinea corporală pentru educațiunea militară, ceea ce se probază prin părerea medicală estradată din partea unui medic activ al armatei comune, al marinei de război sau al honvezimei. Dela aspiranți se recere, ca dezvoltarea corporală să corăspundă etății, să fie deplin sănătos, să nu aibă defect corporal bătorilor la ochi, să nu fie inficiat de ore-care morb erezit, sau contagios, și în urnă să vadă bine și să aibă auș dezvoltat.

3. Să fie absolut de 4 clase ale unei școle medii (gimnasiu sau școlă reală), cu succes cel puțin suficient.

4. Să aibă purtare morală cel puțin suficientă. Atestat separat estradat de primăria comunală se recere numai în cazul când aspirantul ar fi părăsit de mai mult ca 6 luni școlă.

5. Să fie ajuns anul al 14 al etății și să nu fie trecut de 17 ani. Determinarea etății se regulează cu 1. Septembrie a anului de suscepere. Aspiranții deja asentați nu se vor primi.

6. Tacsă de întreținere (vipt, vestminte, încălțăminte și didactru) trebuie solvită la timpul său:

a) Fiii legitimi ai ofițerilor, ai cooperatoriilor castrenși evanghelici, gr.-cat. și gr.-or., ai funcționarilor militari, subofițeri activi, cum și ai pensioniștilor și invalișilor din armata comună, marină și honvezime, solvesc numai 24 corone pe an.

b) Fiii legitimi ai ofițerilor, cooperatoriilor castrenși și funcționarilor numiți sub a) din reserva armatei comune, marinei, a honvezimei, ai funcționarilor aulici și civili, plătesc 160 cor. pe an.

c) Pentru toți ceialți tacsă e de 300 cor.

Tacsă e a se solvi în 2 rate semestrale, anume în 21 Septembrie și 1 Martie a fiecărui an. Comandantul școlii este autorizat a concede elevilor mai săraci, ca să solvescă tacsese și în rate lunare.

Elevii cari își probază paupertatea (sărăcia) și au purtare foarte bună, ear' în studii cel puțin calcul bun, pot cere dela Ministrul de reșbel micșorarea tacselor.

7. La întrarea lor în institut elevii au să aducă cu ei: 6 cămeși, 6 ismene, 6 obiele, 6 batiste, 6 stergare, 6 mănuși de uniformă și 1 părechie de păpuși, toate în stare bună. Condițiunile mai amănunțite se cuprind în o broșură, care se pôte procura dela școlă de cadeți pentru prețul de 40 bani și porto postal.

Petițiunile de suscepere sunt a se trimite comandai școlii de cadeți deadreptul, cel mult până în 15 August st. n. 1901, alăturând în tot cazul atestatul de pe anul școlar din urmă.

Sibiu în 23 Martie 1901. Comandantul institutului: *Merbeller* m. p. vice-colonel.

Aniversarea regatului român. Mercuri s'au împlinit douăzeci de ani dela proclamarea regatului român. Din acest motiv capitala București a fost frumos pavoasată, ear' la orele zece și jumătate s'a oficiat un serviciu divin la Metropolie de cătră însuși I. P. S. S. Metropolitul-Primat, încunjurat de înaltul seu cler. A urmat defilarea trupelor. La Palat ziua întrăgă au fost deschise registrele, cari au fost acoperite cu număroase semnături.

Schimbare de front. Cetim în o fôie din România importanta știre, că S-tul Sinod al Rusiei, în înțelegere cu P. S. S. *Jocov*, Episcopul Basarabiei, a hotărât, ca în bisericile din Basarabia să se introducă cărți românești, tipărite cu litere cirilice.

Pentru editarea acestor cărți bisericesti s'a instituit o comisiune de patru censori români, aleși din clerul basarabean.

Măsura e motivată de constatarea făcută, că simțul religios slăbește în popor din cauza nepriceperii liturgiei, care se oficia până acum în limba rusească. Va să zică, nu merge cu rusificarea Românilor, cum nu merge nici cu magiarizarea lor. Ați aușt dlor Magiari?

4000 de corone pentru o carte perdută. Din arhivul orașului *Löcse* (Leutschau) s'a perdut zilele acestea cartea „*Malefizbuch*“, care conținea procese criminale capitale de prin veșurile trecute. Orașul pretinde dela împrumutătorul cărții, din a cărui negrijă s'a perdut, 4000 de corone despăgubire, amenințându-l cu proces, dacă nu plătesce.

Simptome de revoluție în Rusia. Turburările studentesci din Rusia sunt considerate ca începuturi de revoluție generală. Natural, că în contra studenților, cari au dat început primejdiei, se procede cu cea mai necruțătoare asprime. Prefectul poliției din Petersburg are deja plenipotență nelimitată întru susținerii ordinii; pôte espulsa din oraș pe ori-cine fără să aibă a da cuiva sémă despre aceste espulsări. Sub presiunea țarului s'a ținut săptămâna trecută consiliu de miniștri în Țarskoje-Selo, în cauza turburărilor studentesci. S'a hotărât cassarea cursurilor superioare pentru teme, dar' în cesțiunea turburărilor nu s'a ajuns la nici o hotărâre principială. Față cu această știre însă „*Times*“

are raport din Petersburg, că în consiliul acesta s'a hotărât modificarea statutelor universitare și cassarea legei în sensul căreia studenții turbulenți au să fie inrolați la miliție.

La turburările studentesti s'a adaugat zilele trecute și un atentat (nesucces) contra lui *Pobjedonosev*, presidentul sfântului sinod al Rusiei, ca răsunare pentru escumunicarea lui *Tolstoi*. Atentatorul se cheamă *Lagovsky*, a mers spre acest scop la Petersburg din Samara, și la interogatoriul a mărturisit, că a fost designat prin tragere la sorți să comită atentatul. Faptul acesta încă dă indicii, că mișcarea revoluționară e estinsă în întrăgă țera.

La universitatea din *Odessa*, una dintr-acele mai cercetate universități rusești, abia mai sunt patruzeci studenți; ceialți toți sunt parte espulsați, care arestați. În noaptea de Sâmbătă spre Duminecă, de esemplu, au fost arestați două sute de studenți.

Fratele ucigașului. De rușinea crimei comise de fratele seu, ucigașul împărătesei *Elisabeta*, oficerul de artilerie *Bresci* ceruse să fie concediat din armată. Se raportază acum din Roma că regele *Victor Emanuel* prin un decret a conces oficerului *Bresci* să pôte de aci încolo numele de familie al mamei sale. În urma acestuia probabil că locotenentul *Godi* (fost ore-când *Bresci*) va reîntra în armată, mai ales că colegii lui deja dupa crima din Geneva l'asiguraseră despre amicitia lor, nefiind el vinovat de păcătoșenia fratelui său.

Casătorie interesantă. „*Petit Bleu*“ are informațiune din *Bruxella* că paterul *Jesuit Renard*, profesor la universitatea din *Gent* și vestit savant de geologie și mineralogie, a notificat arhiepiscopului cardinal *Goossens* eșirea sa din sinul bisericii rom.-catolice. Motivul: în 21 Martie s'a cununat în Londra cu o domnișoră belgiană. *Renard* s'a născut în 1842, a studiat în Germania, și prin cercetările și scrierile sale de geologie și mineralogie și-a câștigat mare renume: e membru al Academiei de științe din *Bruxella* și doctor onorar al universităților din *Edinburg*, *Dublin* și *Bologna*.

Victima beției. Locuitorul din *Gulács*, *Carol Nyirö* mergând la oraș cu trăsura și pe cale aprinându-și o țigară a aruncat apoi chibrutul așa că acela a căzut în coșul trăsurii și a aprins paieile și fânul. *Nyirö* fiind turmentat de holercă nu era în stare nici barem să sară jos din trăsură, ci ca un butuc nesimțitoriu zăcea în bobotaia de flăcări. Pentru-ca nenorocirea provenită din păcătoșă beție să fie încă și mai mare, bețivul avea în trăsură și pe un băiețel al său, ale cărui hăinuțe încă au luat foc. Inspăimântat și torturat pe arsuri băiatul a sărit jos și a luat'o la fugă pe drum. Astfel i-au ajuns alți călători, cari apoi alergând după băiețel l'au prins și i-au rupt de pe el hăinuțele, alții au ridicat din trăsura pe *Nyirö* și i-au stins hamele. După chinuri de câteva zile *Nyirö* a murit, ear' băiețelul chinuște încă și nu e speranță de a scăpa de morțe nici el.

Eată la ce nenorociri duce beția!

Tuturor le este cunoscut, că semințele de economie și de grădini ale lui *Mauthner* produc de trei-ori mai mult ca alte semințe. Escelente sunt îndeosebi semințele de napi împrunate cu marca firmei „*Sternmark*“ și sunt a se deosebi de altele contra-facute. Semințele lui *Mauthner* sunt cu un cuvânt neintrecute și economii nostre fac foarte bine, dacă își comandă semințele lor, numai dela firma *Mauthner* în *Budapesta*.

Ôușe roșii de Paști. Pe lângă alte multe sorte de cărți postale ilustrate *Librăria archidieceșană* pune în vânzare și o sortă potrivită sêrbătorilor *Invierii Domnului*. Acesta reprezintă un ou roșu așezat pe un câmp ornat în stil rococo, pe care sôrele își răspândesc razele sale aurii, și pôtă inscripția: „*Christos a înviat!*“

ECONOMIE.

Plantare de pomi.

Ne luăm voe a vesti pe cei interesați, că *Duminecă*, 31 Martie st. n. vom planta în grădina fiecărui membru al Reuniunii noastre cu locuința în *Apoldul-inf.* câte un altoiu (măr pătâl), dăruit de Reuniune. Din acest prilej membrii noștri au fost poftiți a-și întocmi de cu vreme câte o grôpă de 1 metru largă și 1/2 metru adâncă cu adausul, că pământul mai deasupra ca mai bun să-l pună de o latură, ear' cel scos din fundul grôpei, ca mai sărăcăcios, de cealaltă latură a grôpei.

După-ce se vor ține și demonstrațiuni practice și asupra altor chestiuni din ramul pomăritului — învitat la această lucrare folositoare pe cultivatorii de pome.

Sibiu, 26 Martie st. n. 1901.
Comitetul central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu.

Dem. Comșa,
președinte

Victor Iordășianu,
secretariu

Concurs

Pentru întregirea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Dânc se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt cele fasonate în còla B. pentru întregirea venitelor preoțesci dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne petițiunile concursuale la subsemnatul oficiu protopresbiterial instruite conform normelor din vigòre în termenul amintit și au a se presenta înainte de alegere în vre-o Duminecă sau sèrbătoare în biserică spre a cânta respective a celebra și a cuvânta.

In conțelegere cu comitetul parochial — Oficiul protopresbiterial român gr. or. al Ungurașului.

Fizeș-Sânpetru, 10/23 Martie, 1901.

Pavel Roșca
protopresbiter.

La Librăria Tipografiei archidiece-sane în Sibiu se află de vânzare:

Cântări religioase și școlare

(quartete, coruri mixte și bărbătesci) de Ed. Wachmann, directorul conservatorului de musică din București. Prețul: Partitura 1—2 cor., părți separate dela 15—40 bani.

Calendariul archidiece-san

este cel mai eftin. **40 fileri** plus porto 10 fileri (fără șematism).

La comande mai mari se dă rabatul de 20%. Se pòte procura dela

Librăria Tipografiei archidiece-sane, Sibiu.

Farmacia lui F. I. R. Hotter la sf. Iosif, Wien, XII/2 Schönbrunnerstrasse 182.

Absorbinalul lui Hotter.

¹/₁ Flacon fl. 6. —, ¹/₂ Flacon fl. 3.50. delătură tòte umflăturile și depunerile de grāsimi fără sè vate me părului. Intărește nervii atacați și slăbiți, delătură și distruge tòte nodurile în muschi, și servește și ca scut în contra aprinderilor; cu deosebire e probat la umflăturile produse din cauza fearelor, apoi în contra ariciturei umflărei copitei, genunchilor umflați, mai departe în contra umflăturilor (noduri) de vine, în contra umflăturei picioarelor la glesne și la încheietura degetelor cu un cuvânt în contra tuturor umflăturilor ori unde s'ar ivi.

Praful nutritor alui Hotter, pentru cai și vite cornute
1 Pachet cu 80 cr.

Un adaus escelent la nutremânt, pentru a ținea vitele sănătoase și cu putere este de a sè folosi la tòte suferințele de rărunchi de ficat și de nervi.

Alifia lui Hotter pentru delăturarea crescăturilor de oase.

¹/₁ Cutie cu fl. 2. ¹/₂ Cutie cu fl. 1.20. delătură crescăturile de oase și depunerile osoase chiar și după 4—6 sèptămâni. (boală învechită).

HOTTER



Preparate pentru veterinari, cele mai bune ale timpului mai nou, cari după ates-tate numèroșe nu au fost ajunse de alte mijloace de natura aceasta.

Sè sè ceară numai preparate de ale lui Hotter și sè nu se primescă altele. De-posit în farmacii și Droguerii.

Deposit principal la Dr. Emil Budai farmacia orașului Budapesta (Stadthausplatz) la Dr. Leo Egger & J. Egger Farmacia Palatinului VI Váci körút 17 și la farmacia Iosif Török Bpesta VI Kiraly uteza 12.

Fluidul lui Hotter „Training“

1 Sticlă cu fl. 1.20.

Conservează nervii și muschii până la bă-trânețe înaintată totdeauna puternici și vioi, pune în stare pe animal sè prestea cele mai mari strapații și fugi, sè înțelege după frecare cu fluidul „Training“.

Sè mai folosește cu succes uimitor la tòte urmările cari obvin din opintiri prea mari, ologie, reumatism, și înșepenire.

Praful de porci a lui Hotter.

Nr. I și II

1 kg. . . . fl. 1.20.

Cel mai buu mijloc pentru a produce pofta de mâncare și cu acèsta prosperarea por-cilor, fòrte acomodat în contra orbalțului (brâncă); Nr. II este de a sè întrebuinta la urdinare.

Mijloc în contra Colicei alui Hotter.

1 Sticlă fl. 1.50.

Contra la tot felul de colică și contra o-prirei udului la cai precum și contra um-flăturilor la vite cornute. [54] 94—104

Iceóne sfinte.

Mărimea în Cm.	fòrte fine					fine					simple:				
	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/68	55/63	63/79	74/100
	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.
Adormirea Maicei Domnului	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Archangelul Michail	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
Gavril	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
Apostol fiecare	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
Bunavestire	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Domnul Christos	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
Nașterea Domnului	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Botezul	30 80	37 80	46 20	61 60	78 40	20 30	23 10	35 —	43 40	60 20	11 20	11 90	14 —	21 70	29 40
Fuga la Egipt	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Iisus în biserică (12 ani)	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
La nunta din Cana	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Iisus pe mare	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
invie pe Lazar	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Schimbarea la față	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Iisus în muntele Maslinilor	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
pe cruce	35 —	40 60	51 80	70 —	89 60	23 10	25 90	40 60	49 —	65 80	12 60	14 —	16 10	23 80	32 20
Punerea în mormânt	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Invierea	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Inălțarea	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Floriile	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Tăierea împrejur	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Constantin și Elena	30 80	37 80	46 20	61 60	78 40	20 30	23 10	35 —	43 40	60 20	11 20	11 90	14 —	21 70	29 40
Sfântul Dumitru	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
călare	30 80	37 80	46 20	61 60	78 40	20 30	23 10	35 —	43 40	60 20	11 20	11 90	14 —	21 70	29 40
Evangelist fiecare	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
Sfântul George	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
călare	30 80	37 80	46 20	61 60	78 40	20 30	23 10	35 —	43 40	60 20	11 20	11 90	14 —	21 70	29 40
Inălțarea stinței cruci	35 —	40 60	51 80	70 —	89 60	23 10	25 90	40 60	49 —	65 80	12 60	14 —	16 10	23 80	32 20
Ilie prorocul	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
în car de foc	35 —	40 60	51 80	70 —	89 60	23 10	25 90	40 60	49 —	65 80	12 60	14 —	16 10	23 80	32 20
Ioan în pustie	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
Maica Domnului	30 80	37 80	46 20	61 60	78 40	20 30	23 10	35 —	43 40	60 20	11 20	11 90	14 —	21 70	29 40
Sfântul Nicolae	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
Nașterea Maicei Domnului	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Petru și Pavel	30 80	37 80	46 20	61 60	78 40	20 30	23 10	35 —	43 40	60 20	11 20	11 90	14 —	21 70	29 40
Pogorîrea Duchului sfânt	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Simeon	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
Sfânta Treime	30 80	37 80	46 20	61 60	78 40	20 30	23 10	35 —	43 40	60 20	11 20	11 90	14 —	21 70	29 40
Tăierea capului S-tului Ioan	35 —	40 60	51 80	70 —	89 60	23 10	25 90	40 60	49 —	65 80	12 60	14 —	16 10	23 80	32 20
Nașterea S-tului Ioan Botez.	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Arch. Michail și Gavriil	30 80	37 80	46 20	61 60	78 40	20 30	23 10	35 —	43 40	60 20	11 20	11 90	14 —	21 70	29 40

Cina cea de taină și 40 Mucenici, după comandă, dela 40 coròne în sus fòrte fine, 30 coròne fine, ér simple 18 coròne. — Aier (pentru Paști), fine de to 39-20—117.60 coròne, fine 29.40—89-60 coròne, simple 21—67-20 coròne, mărimea 55/68, 63/79, 74/100, 82/120, 110/140 cm.

Prețurile sunt socotite la icòne pictate pe pânză, primește însè Librăria și comande pentru icòne pe lemn, tinichea, aluminium, porțelan și lamele de aramă, pentru iconițe de iconostas, prapore, portrete cu prețurile cele mai moderate, tòte executate după cum se cere, ba spre înlesnire deja de mai mulți ani liferă rame pentru icòne, iconițe, portrete etc. pe lângă cele mai favorabile condițiuni.

Librăria Tipografiei archidiece-sane
Sibiu